

แนวทางการคำนวณต้นทุนยางพาราที่เหมาะสม

1. การคำนวณต้นทุนการผลิตต้องจำแนกตามภูมิภาค เช่น พื้นที่สูง พื้นที่ต่ำ
2. คำนวณต้นทุนการผลิตต่อตัน
3. ต้องนำเสนอต้นทุนทางบัญชี เพื่อใช้เปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่ง
4. คำนวณต้นทุนยางพาราตามอายุต้นยางในแต่ละปี
5. การคำนวณต้นทุนยางพาราของเกษตรกรต้องแยกตามขนาดพื้นที่ รวมทั้งจำแนกต้นทุนการผลิตของผู้ผลิตรายใหญ่ที่อยู่ในรูปบริษัท
6. คำนวณต้นทุนต่อกิโลกรัมต้องจำแนกตามพันธุ์ยางพารา
7. ต้นทุนการผลิตยางพาราต้องจำแนกตามเกษตรทั่วไป และเกษตรยั่งยืน
8. ต้นทุนการผลิตต้องจำแนกตามเกษตรกรที่บริหารจัดการสวนเอง กับจ้างบริหารจัดการ
9. ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้ต้นทุนแต่ละประเภทให้ชัดเจน
10. คำนวณต้นทุนยางพาราทุกประเภทที่ DRC 100% (การคำนวณต้นทุนยางก่อนถ่วงคิดค่า DRC ที่ 50% ขณะที่ผลิตกันที่อื่นๆ คิด DRC ที่ 100%)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย			
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	ระยะเวลาการดำเนินงาน		หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ระยะสั้น (1 ปี หรือน้อยกว่า)	ระยะกลาง (1-5 ปี)	
1. กำหนดวัตถุประสงค์และแนวคิดในการคำนวณต้นทุนยางพาราของไทย “ใหม่”	X		สศก. และ กยท.
2. ตั้ง “สำนักงานต้นทุนสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันของชาติ”	X		กยท. สศก. กรมการค้าภายใน สศอ. และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
3. กยท. รับผิดชอบจัดทำต้นทุนโดยตรง	X		กยท.
4. ต้นแบบการคำนวณต้นทุนยางพาราภายใต้มาตรฐาน “FSC”		X	สศก. และ กยท.
5. ผลักดันการคำนวณต้นทุนยางพาราภายใน “BCG Economy”		X	กยท. สศอ. และ สศก.
6. สร้างต้นแบบการคำนวณ “ต้นทุนต่อต้นยางพารา”	X		กยท. และสวนยางพาราขนาดใหญ่
7. ยึดแนวทางการคำนวณต้นทุนที่เหมาะสมทั้ง 10 ข้อ (Best Practices)	X		สศก. และ กยท.
8. สร้าง “ต้นแบบสวนยางพาราที่ลดต้นทุนเพื่อศักยภาพการแข่งขันของประเทศ”	X		กยท.

ที่มา : โครงการศึกษาแนวทางการคำนวณต้นทุนการผลิตยางพาราของไทยที่เหมาะสม โดยศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย



UTCC
The Center for
International Trade Studies
ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ



ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
126/1 ถนนวิภาวดีรังสิต
แขวงรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร 02 697 6348
โทรสาร 02 697 6347
Facebook fan page: อีกร์ พิศาลวานิช นายหัวอีกร์

โครงการการศึกษา แนวทางการคำนวณ ต้นทุนการผลิต ยางพารา ของไทย ที่เหมาะสม



โดย
รองศาสตราจารย์
ดร.อีกร์ พิศาลวานิช

ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
กรกฎาคม 2564



แนวทางการคำนวณต้นทุนการผลิตยางพาราของไทยที่เหมาะสม

ที่มาและความสำคัญ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย เป็นพืชที่สร้างรายได้และการจ้างงานให้กับเกษตรกรเป็นจำนวนมาก แต่ปัจจุบันราคายางพารามีแนวโน้มตกต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายลดพื้นที่ปลูกยางพารา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะลดปริมาณยางพาราที่ออกสู่ตลาด ต้นทุนการผลิตเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพิจารณาการลดพื้นที่ปลูกยางพารา รวมถึงใช้ประกอบการวางแผนพัฒนา และช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางของไทย ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่คำนวณต้นทุนการผลิตยางพารา แต่มีบริบทต่างกัน ทำให้ต้นทุนการผลิตยางพาราที่คำนวณได้แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องนำแนวทางการคำนวณต้นทุนยางพาราของหน่วยงานต่างๆ มาพิจารณาร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทางการศึกษาข้อมูลต้นทุนที่แท้จริงของยางพาราในแต่ละพื้นที่ และเป็นข้อมูลที่ได้รับการยอมรับ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนยางพาราของประเทศ การพิจารณาลดพื้นที่ปลูกยางพารา และกำหนดราคายางพาราที่เป็นธรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) จึงสนับสนุนเงินทุนวิจัยแก่ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยเพื่อทำการศึกษา “โครงการศึกษาแนวทางการคำนวณต้นทุนการผลิตยางพาราของไทยที่เหมาะสม”

วัตถุประสงค์

- 1) ศึกษา และเปรียบเทียบแนวทางการคำนวณต้นทุนการผลิตยางพาราของไทยที่หน่วยงานต่างๆ ในประเทศมีการจัดทำ เพื่อให้ทราบถึงข้อแตกต่างในการคำนวณต้นทุนของแต่ละหน่วยงาน
- 2) ระดมความคิดเห็นเพื่อหาข้อสรุปและจัดทำรายงานแนวทางที่เหมาะสมในการคำนวณต้นทุนยางพาราที่หน่วยงานต่างๆ เห็นตรงกัน
- 3) จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการปรับปรุงแนวทางการคำนวณต้นทุนการผลิตยางพาราของแต่ละหน่วยงานให้เป็นระบบ หรือมาตรฐานเดียวกัน



สาเหตุที่ผลการคำนวณต้นทุนยางพาราแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน

1) เงื่อนไขที่นำมาใช้ในการคำนวณต้นทุนแตกต่างกัน

เช่น จำนวนต้นยางต่อไร่ ช่วงอายุของต้นยาง จำนวนวันที่กรีดยางปี ระบบกรีดยาง การคำนวณเฉพาะ ต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนรวม การคำนวณค่าจ้างแรงงาน ตามระบบแบ่งผลประโยชน์หรือค่าตอบแทนรายวัน ประเภทผลิตภัณฑ์ยาง ภูมิภาคที่ศึกษา และลักษณะภูมิประเทศที่ศึกษา ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตยางพาราที่คำนวณได้มีความแตกต่างกัน

2) ความแตกต่างของวิธีที่ใช้ในการคำนวณ

เช่น คำนวณตามหลักต้นทุนทางบัญชี ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ การคำนวณต้นทุนเฉลี่ยตลอดช่วงอายุ หรือต้นทุนในแต่ละช่วงอายุของต้นยางพารา พื้นที่ในการเก็บข้อมูลมีความแตกต่างกัน และมีรายละเอียดวัตถุดิบ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการคำนวณต้นทุนแตกต่างกัน ซึ่งวิธีการคำนวณที่แตกต่างทำให้ต้นทุนที่คำนวณได้แตกต่างกัน

เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตยางพาราของไทยกับมาเลเซียปี 2562

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตยางพาราของไทยและมาเลเซีย ตามประเภทผลิตภัณฑ์พบว่า ต้นทุนการผลิตของไทยสูงกว่ามาเลเซีย โดยต้นทุนการผลิตยางก้อนถ้วย น้ำยางสด และยางแผ่นของไทยเท่ากับ 44.2 52.6 และ 55.3 บาทต่อโลกรัม ตามลำดับ ขณะที่ต้นทุนการผลิตยางก้อนถ้วย และน้ำยางสด ของมาเลเซีย เท่ากับ 27.1 และ 32.5 บาทต่อโลกรัม (มาเลเซียไม่ได้ผลิตยางแผ่น)



เปรียบเทียบต้นทุนยางก้อนถ้วยของไทยและมาเลเซียแยกตามประเภทค่าใช้จ่ายปี 2562



รายการต้นทุนการผลิต	*ไทย	*มาเลเซีย
1. ต้นทุนเงินแปรร (บาทต่อไร่)	6,434.5	3,745.7
ค่าแรงงาน (บาทต่อไร่) เช่น ค่าดูแล และค่ากรีดยาง**	5,063.9	2,871.4
ค่าวัสดุ (บาทต่อไร่) เช่น ปุ๋ย สารเคมี และอื่นๆ	949.7	874.4
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน (บาทต่อไร่)	421.0	ไม่มีการคำนวณ
2. ต้นทุนคงที่ (บาทต่อไร่)	4,045.7	2,762.4
ค่าเช่าที่ดิน	1,293.7	ส่วนใหญ่ไม่ได้เช่าที่ดิน
ค่าเฉลี่ยต้นทุนก่อนให้ผลผลิต	2,573.4	2,762.4
อื่นๆ (เช่น ค่าเสื่อม ค่าเสียโอกาส)	178.6	ไม่มีการคำนวณ
3. ต้นทุนรวมต่อไร่ (บาทต่อไร่)		
ต้นทุนรวมต่อไร่ (รวมทุกกิจกรรม)	10,480.3	ไม่มีการคำนวณ
ต้นทุนรวมต่อไร่ (ไม่รวมค่าเช่าที่ดิน ค่าเสื่อมราคา และค่าเสียโอกาส)	8,586.9	6,508.1
4. ต้นทุนรวมต่อโลกรัม (บาทต่อโลกรัม)		
ต้นทุนรวมต่อโลกรัม (รวมทุกกิจกรรม)	44.2	27.1
ต้นทุนรวมต่อโลกรัม (ไม่รวมค่าเช่าที่ดิน ค่าเสื่อมราคา และค่าเสียโอกาส)	36.2	27.1
5. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัมต่อไร่)***	237.0	240.0

หมายเหตุ

* ต้นทุนของไทยเป็นต้นทุนที่รวมต้นทุนที่เป็นเงินสดและไม่เป็นต้นทุนเงินสด ขณะที่ต้นทุนของมาเลเซียแสดงเป็นต้นทุนเงินสดเท่านั้น อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาต้นทุนของไทยเฉพาะต้นทุนเงินสดจะประมาณ 32.5 บาทต่อโลกรัม (ต้นทุนเฉลี่ยจากทุกประเภท) โดยคำนวณที่ DRC 100%

** ค่าแรงในการเก็บเกี่ยวของมาเลเซียจำนวน 130 SEN/กิโลกรัม อ้างอิงจาก MRB ส่วนค่าแรงในการเก็บเกี่ยวของไทยมาจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

*** ผลผลิตต่อไร่ของมาเลเซียอ้างอิงมาจากข้อมูลผลผลิตต่อไร่ ของ RISDA ส่วนของไทยอ้างอิงจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : โครงการการศึกษาแนวทางการคำนวณต้นทุนการผลิตยางพาราของไทยที่เหมาะสม